

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Expositio Propositionum Damnatarum

Didacus <ab Aragonia>

Venetiis, 1728

Furtum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42653

189. **Q**uæritur. An sit permissum furari in extrema necessitate?

Resp. Decretum Innoc. XI. damnans propositionem 36. præcipuè intendit damnare, quod in aliquo casu licitum sit furari, cum in nullo prorsus casu id sit licitum, quia est intrinsece malum, admitendum tamen est, quod in extrema necessitate licitum sit subripere à divite necessaria ad illam sublevandam, sive manifestè, sive occultè, nec hoc habet rationem furti, vel rapinæ?

290. Quæritur. An opinio docens, licitum esse in gravi necessitate subripere à divite necessaria, damnationem incurrat?

Resp. Affirmativè, damnatio autem non extenditur ad necessitatem gravem totius Reipublicæ, in qua Respublica, aut ejus nomine Magistratus aufert superflua divitum, ut opituletur necessitati communi, quia necessitas gravis Reipublicæ æquivallet extremæ necessitati, neque sub damnatione comprehenditur sententia docens, licitum esse in necessitate evidenter urgenti, quam alii vocant quasi extremam, auferre necessaria ad talem necessitatem sublevandam, v. g. cum evidenter instat periculum gravissimi damni, puta, si Petro evidenter immineat à Mauris periculum captivitatis, & Petrus videat equum alienum sibi proximum, potest enim illum usurpare ad fugam, & sic in similibus.

291. Quæritur. An possit aliquando pauper extra extremam necessitatem aliquid leve subripere ad sublevandam non levem miseriam?

G Resp.

Resp. Posse per epichejam, quando ex misericordia, & pietate divitis probabiliter judicari potest, quod non sit invitus saltem quoad substantiam acceptionis, esto forte credatur invitus quoad modum, quia vellet, ut id sibi petatur, & non clanculum subripiatur; usus tamen hujus Epichejæ non debet esse facilis, nec frequens, nec in materia gravi; quia divites in hoc passim sunt rationabiliter inviti.

292. Quæritur. An ille qui committit furta parva, subripiendo parvitates ab uno eodemque subjecto, & pervenit ad ultimum parvum, quod constituat quantitatem gravem, memor furtorum præcedentium, peccet mortaliter in hoc ultimo furto, & teneatur ad restitutionem?

Resp. Peccare mortaliter, & teneri ad restitutionem, ratio est, quia eo ipso, quod per illud ultimum furtum parvum perveniat ad quantitatem gravem, per illud fit retentor quantitatis gravis, quis ergo potest dubitare, retentorem gravis quantitatis alienæ teneri restituere, & per eam ultimam parvitatem, quæ constituit gravem quantitatem peccare mortaliter; constat enim ex propof. 38. inter damnatas ab Innoc. XI.

293. Quæritur. Quid censendum sit, cum fur est immemor furtorum præcedentium?

Resp. Constat ex principiis intrinsicis, etiam in casu, quo omnes ille quantitates parvæ ablatæ sint solùm sub culpa veniali, eo quod fur immemor est furtorum levium præcedentium postquam illorum recordatur, insurgere obligationem restituendi sub mortali, non solùm id, in quo factus est ditior, sed etiam omnes illas parvas
quan-

quantitates, quæ consumptæ sint, nam ex pluribus obligationibus levibus ejusdem ordinis resultat obligatio gravis, si ultimum furtum perveniat cum antecedentibus ad quantitatem gravem, ut deducitur ex præfacta propositione damnata.

294. Quæritur. An subjaceat damnationi opinio docens, non esse peccatum mortale auferre magnam quantitatem à diversis subjectis, auferendo à singulis parvam?

Resp. Eam opinionem omnes communiter Theologi rejiciunt ut improbabilem, propter innumera absurda, quæ ex illa inferuntur, atque adeo jure merito manet damnata.

295. Quæritur. Quænam censeatur quantitas magna, quando auferitur per furta parva?

Resp. 1. Circa ea, quæ quis auferat ab eodem subjecto, si subripit plures parvas quantitates cum brevi temporis interpolatione inter unam, & aliam ablationem, eadem quantitas, quæ sufficit ad peccatum mortale simul ablata, sufficit etiam successive ablata; ratio est, quia idem detrimentum accipit homo, si quis subripiat ab eo viginti argenteos cum brevi temporis interpolatione, quam si simul subripiat. Dico 2. quando ablationes parvæ fiunt cum interpolationibus longi temporis respectu ejusdem subjecti, ad peccatum mortale, & obligationem restitutionis sub mortali requiritur major quantitas judicio viri prudentis, quam quæ sufficit simul ablata, ratio est, quia homines minus ægre ferunt sibi auferri longo intervallo, & cursu quædam minima, quam eandem quantitatem simul brevi intervallo. Dico 3. circa ea,

quæ quis subripit à diversis subjectis, adhuc major quantitas requiritur in hoc casu, ad hoc, ut sit obligatio restituendi sub mortali, quàm in casibus antecedentibus; quod si pauci fuerint domini, à quibus subripitur, minor, si verò multi, major quantitas designanda est.

296. Quæritur. Quid dicendum sit, quando est dubium, an interpolatio temporis inter minima furta sit longa, vel brevis, vel an domini à quibus subripiuntur, sint plures, an pauciores, & sic in similibus dubiis?

Respondeo. In ordine ad restitutionem semper standum est pro eo, qui patitur detrimentum, & non pro fure, & ideo in similibus dubiis fur obligandus est ad restitutionem, quia nemini sua fraus patrocinari debet; in ordine tamen ad punitionem standum est pro fure.

297. Quid dicendum de minimis furtis filiorum, Religiosorum, famulorum &c. circa esculenta, & poculenta, non ea, quæ aliquanto pretiosiora sunt, sed quæ destinata in alimenta communia eorum, si ea furta non sint ad vendendum illa, sed ad comedendum actualiter?

Resp. Constat inter Doctores, id minus scrupulose tractandum. Pro his tamen, & similibus casibus Confessarii non facile dissimulent in furtis etiam minutis, & quæ ad mortale non pertingunt, sed pro conditione, & capacitate personarum semper aliquam restitutionem injungant; hac enim ratione, cum non impune transeunt, magis ab hujusmodi peccatis absterrentur, quàm aliis pœnitentiis, alioquin fiunt ad talia furtula faciliores, & ad majora gradum faciunt.

G R A-